

# Programowanie Internetowe

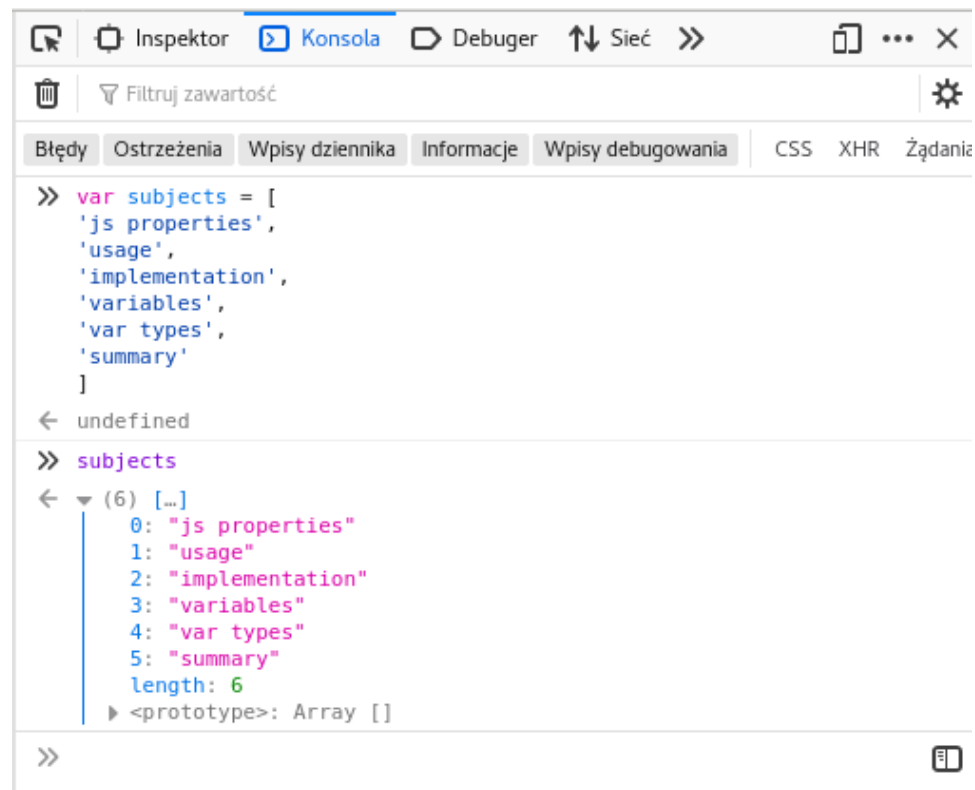
JavaScript

- Standard ECMA Script
- ▶ Obiektowy model dokumentu
- Data, Czas, Wyrażenia regularne
- Przechowywanie danych
- Przetwarzanie asynchroniczne

*Opracował: inż. Grzegorz Petri*

# Przegląd zagadnień

- Czym jest zdarzenie
- Podział zdarzeń
- Obsługa zdarzeń
- Bąbelkowanie / Propagacja
- Domyślna akcja oraz Przerwanie zdarzeń
- Obiekt Event (zdarzenia)



The screenshot shows a web browser's developer console with the 'Konsola' (Console) tab selected. The console displays the following JavaScript code and its output:

```
>> var subjects = [  
  'js properties',  
  'usage',  
  'implementation',  
  'variables',  
  'var types',  
  'summary'  
]  
← undefined  
>> subjects  
← (6) [...]  
  0: "js properties"  
  1: "usage"  
  2: "implementation"  
  3: "variables"  
  4: "var types"  
  5: "summary"  
  length: 6  
  <prototype>: Array []
```

# Zdarzenia DOM

*Czyli co się dzieje w domu?*

- ◆ Zdarzenia to rodzaj wysyłanych **powiadomień**
- ◆ Środowisko uruchomieniowe (przeglądarka) informuje kod, by umożliwić wykonanie przypisanej do zdarzenia funkcjonalności
- ◆ Każde zdarzenie jest reprezentowane przez obiekt bazujący na interfejsie Event
- ◆ Każdy obiekt zdarzenia posiada właściwości oraz funkcje używane, by jak najlepiej móc poinformować element docelowy, co i gdzie się zdarzyło
- ◆ Zdarzenia mogą reprezentować wiele kategorii działań

# Podział zdarzeń

*Kategorie grupujące podobne typu zdarzeń*



**Mysz**

Mouse



**Klawisze**

Keyboard



**Dotyk**

Touch



**Przeciąganie**

Drag & Drop



**Skupienie uwagi**

Focus



**Widok**

View



**Historia przeglądania**

SessionHistory



**Drukowanie**

Printing



**Formularze**

Form



**Schowek**

Clipboard

**Skład tekstu**

TextComposition



**Sieć**

Network



**Gniazda**

WebSocekt



**Multimedia**

Media



**Postęp przesyłania**

Progress

**Zasoby**

Resources

# Obsługa zdarzeń

Do trzech razy sztuka

Istnieją trzy sposoby obsługi zdarzeń DOM – podobnie jak w CSS:

- 1)  In-line Element – na elemencie w dokumencie HTML (podobnie jak w CSS)

```
<element event="kod JavaScript"> ... </element>
```

```
<b><b><s onTouchStart="alert( 'UcantTouchThis' )" > ( . | . ) </s></b></b>
```

- 2)  Event Handler\* – obsługa zdarzenia na elemencie (w skrypcie JS)

```
element.event = „kod JavaScript”;
```

```
body.onload = alert(„Musisz mieć ukończone 18 lat”);
```

- 3)  Event Listener – nasłuchiwanie zdarzeń wg specyfikacji DOM Level 2

```
body.addEventListener(event, function, bubble);
```

```
body.addEventListener( 'click' , bait , false );
```

\*na wskazanym elemencie obsługę jednego typu zdarzenia można przypisać tylko jeden raz

# Obsługa zdarzeń

"Trójkę wybierz Panie"

Jak zwykle pojawiają się wątpliwości – jakiej metody należy użyć – więc:

1) metody **In-line Element** nie należy stosować w dzisiejszych projektach



- ◆ zasada rozdzielania warstw: wygląd-logika-dane,
- ◆ obniża to elastyczności stosowania kodu oraz utrudnia zarządzania kodem projektu,

2) metoda **Event Handler** – powinna być stosowana jedynie w ostateczności



- ◆ w przypadku konieczności zachowania wstecznej kompatybilności ze starszymi pseudo-przeglądarkami (tj. *Internet-Explorer 8*),
- ◆ ogranicza obsługę na pojedynczym elemencie do jednej instancji tego samego typu zdarzenia,

3) metoda **Event Listener** – daje najwięcej możliwości i elastyczności



- ◆ większa złożoność oraz mniejsze wsparcia dla przeglądarek wstecz (*dopiero od IE 9*),
- ◆ oprócz dodawania Słuchacza, **dla więcej niż jednego zdarzenia tego samego typu**, można dowolnie usuwać Słuchaczy ze wskazanych elementów

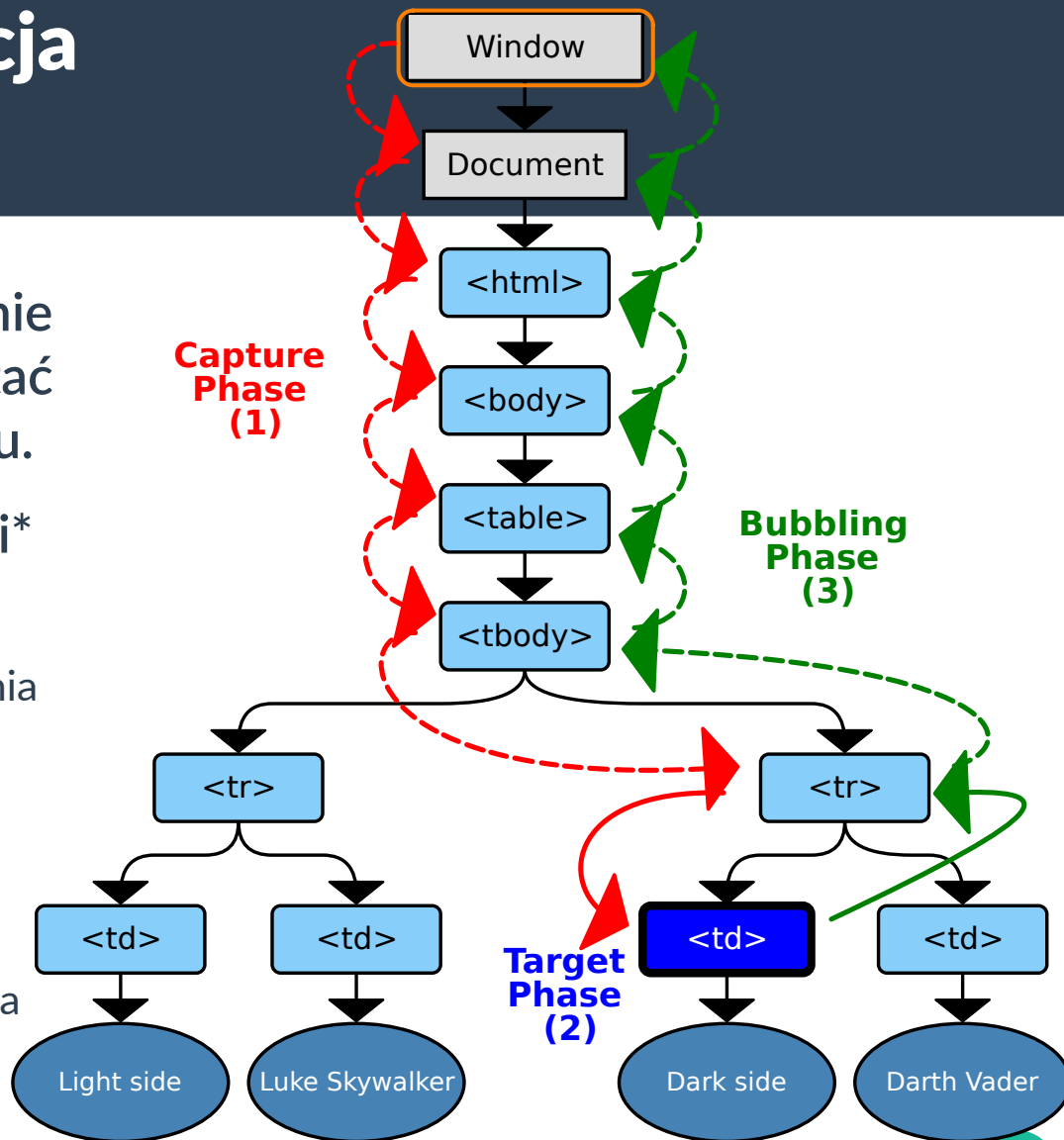
# Bąbelkowanie / Propagacja

Event dispatch – wysyłanie zdarzeń

Aby **Okno** mogło wysłać zdarzenie do elementu **docelowego** musi zostać określona **ścieżka dostępu** do elementu.

Następnie obiekt Zdarzenia przechodzi\* od fazy 1 do fazy 3 zdarzenia:

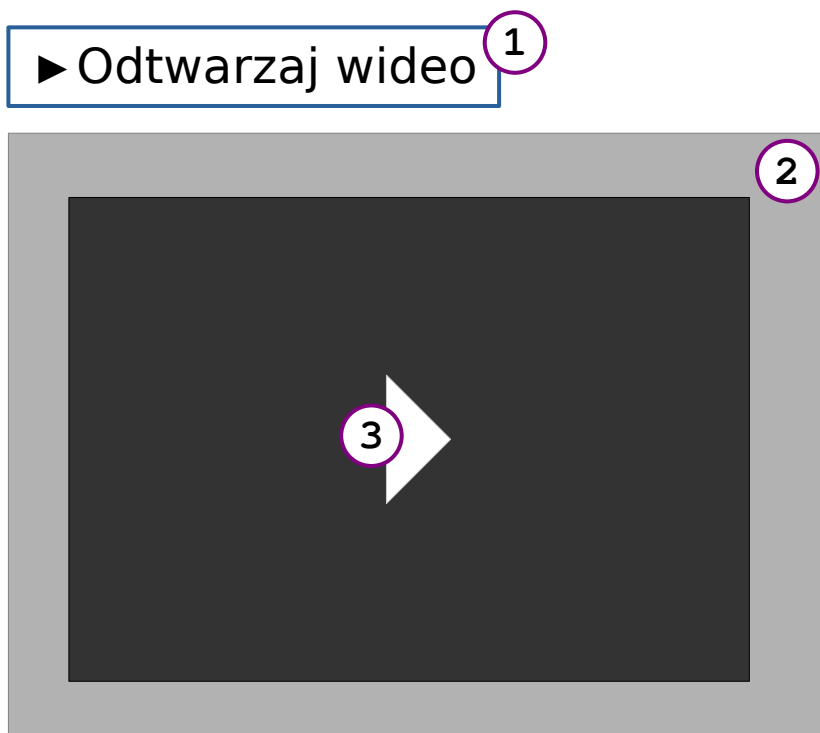
- 1) **przechwytywanie (capture)** – obiekt zdarzenia „idzie” od obiektu **Window** do rodzica **celu**
- 2) **namierzenie (target)** – obiekt zdarzenia dociera do **elementu docelowego**
- 3) **bąbelkowanie (bubbling)** – obiekt zdarzenia powraca\*\* w odwrotnej kolejności od rodzica **celu** do obiektu **Window**



\* z wyjątkiem, gdy faza jest nieobsługiwana lub \*\*propagacja została wstrzymana

# Zatrzymanie rozprzestrzeniania się zdarzenia

Przystanek na żądanie



## Przyciski wywołujące zdarzenia:

- (1) Pokazanie szarego kontenera (A) ze znacznikiem wideo (B)
- (2) Rozpoczęcie odtwarzania (zdarzenie w kontenerze (B))
- (3) Ukrycie szarego kontenera (A) (zdarzenie w kontenerze (A))

**PROBLEM:** zdarzenie Click (3) w (B) wywoła odtwarzanie filmu, ale przez propagację w górę wywoła też zdarzenie Click (2) w kontenerze (A), czyli ukrycie kontenera z odtwarzaczem (B)

**ROZWIĄZANIE:** dla elementu (B) dodać `event.stopPropagation()` ;



# Domyślne akcje oraz ich przerwanie

*Lepiej zapobiegać niż wkurzać*

**Domyślne akcje** (*default actions*) to działania wykonywane zaraz po\* wysłaniu Zdarzenia (dispatch events).

## PRZYKŁADY:

- ◆ Kliknięcie odnośnika **A**
- ◆ Zaznaczenie kontrolki **INPUT** checkbox lub radiobutton
- ◆ Zaznaczenie myszą tekstu
- ◆ Przeciągnięcie myszą obrazka

*\*z kilkoma wyjątkami, gdzie wykonywane są przed wysłaniem zdarzenia.*

**Przerywane zdarzenia** (*cancelable events*) to działanie, gdzie na wybranym elemencie dla wskazanego zdarzenia przerywa się domyślną akcję.

**PRZYKŁAD:** przycisk formularza `INPUT type="submit"` przesyła dane z formularza przeładowując dokument, w którym JavaScript przesyła dane formularza AJAX'em

**ROZWIĄZANIE:** wywołanie metody `event.preventDefault()` ;

# Obiekt zdarzenia

## Event objects

- ◆ Obiekt zdarzenia jest parametrem przekazywanym funkcji, która jest wywoływana przez dane zdarzenie.
- ◆ Posiada Własności oraz Metody specyficzne dla danego zdarzenia.
- ◆ Spotykane sposoby zapisu obiektu zdarzenia:
  - **event**
  - **evt**
  - **e**

```
document.onclick = clickbait;  
function clickbait(e) {  
    console.log(„Pozycja X: ”+e.clientX);  
    console.log(„Pozycja Y: ”+e.clientY);  
}
```

# Obiekt zdarzenia

## Właściwości (wybrane) zdarzenia

- ◆ **e.button** (zwraca przycisk myszy)
- ◆ **e.charCode** (zwraca kod Unicode klawisza znaku, który został wciśnięty podczas zdarzenia keypress)
- ◆ **e.keyCode** (zwraca kod Unicode dla klawisza nie będącego znakiem w zdarzeniu keypress lub dowolnego klawisza w każdym innym zdarzeniu związanym z klawiaturą)
- ◆ **e.pageX** (zwraca poziomą współrzędną miejsca, gdzie wystąpiło zdarzenie, względem całej strony)
- ◆ **e.screenX** (zwraca poziomą współrzędną miejsca, gdzie wystąpiło zdarzenie, względem ekranu)
- ◆ **e.pageY** **e.screenY** (pionową)
- ◆ **e.target** (referencja do elementu, do którego zdarzenie wysłano)
- ◆ **e.type** (nazwa zdarzenia)
- ◆ **e.view** (widok gdzie wygenerowano zdarzenie)
- ◆ **e.which** (kod Unicode klawisza, jeżeli zdarzenie pochodzi od klawiatury)

## Metody zdarzenia:

- **e.initEvent()** ;
- **e.initKeyEvent()** ;
- **e.initMouseEvent()** ;
- **e.initUIEvent()** ;
- **e.preventDefault()**
- **e.stopPropagation()** ;

Szczegółowa lista Właściwości Event object:

<https://developer.mozilla.org/pl/docs/Web/API/Event>

# Podział zdarzeń

Podstawowe / popularne

## Mouse



- click
- contextmenu
- mousedown
- mouseenter
- mouseleave
- mousemove
- mouseover
- mouseout
- mouseup
- select
- wheel

## Keyboard



- keydown
- keypress
- keyup

## Drag & Drop



- drag
- dragstart
- dragenter
- dragleave
- dragover
- dragend
- drop

## Touch



- touchstart
- touchmove
- touchcancel
- touchend

## Focus



- focus
- blur
- focusin
- focusout

# Podział zdarzeń

*Zaawansowane / specyficzne*

## View



- fullscreenchange
- fullscreenerror
- resize
- scroll

## Form



- reset
- submit

## Printing



- beforeprint
- afterprint

## Network



- offline
- online

## Progress



- abort
- error
- load
- loadstart
- loadend
- progress
- timeout

## WebSockets



- open
- message
- error
- close

## Clipboard



- *cut*
- *copy*
- *paste*

```
dialog(  
    'Pytania?'  
);
```